

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W TOMASZOWIE LUBELSKIM
w 2010 ROKU**

- Tomaszów Lubelski, marzec 2011-

SPIS TREŚCI

WSTĘP

I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TOMASZOWIE LUBELSKIM

1. Podstawy prawne funkcjonowania Centrum.
2. Struktura organizacyjna, system pracy, kadra.
3. Budżet Centrum.

II. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZEZ CENTRUM

1. Podstawa prawna do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.
2. Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tomaszowskiego na lata 2007 – 2015.
3. Realizacja Programu kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie w powiecie tomaszowskim na lata 2006- 2010.
4. Realizacja Programu wspierania osób niepełnosprawnych w powiecie tomaszowskim na lata 2006- 2010
5. Realizacja Programu przeciwdziałania przemocy i wspierania osób w kryzysie w powiecie tomaszowskim na lata 2008- 2013.
6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
7. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.
8. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo- wychowawczych.
9. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki oraz pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających różnego rodzaju formy opieki zastępczej.
10. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.
11. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.
12. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
13. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
14. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
15. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb.
16. Sporządzanie sprawozdawczości.
17. Sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.
18. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
19. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz

rozwój specjalistycznego wsparcia- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach.

III. SYSTEM WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Podstawa prawna do realizacji zadań z rehabilitacji społecznej.
2. Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
3. Dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.
5. Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej:
 - 1) Warsztat Terapii Zajęciowej w Tomaszowie Lubelskim
 - 2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Muratynie
 - 3) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grabowicy
6. Podejmowanie innych działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności.
7. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

V. WSPÓŁPRACA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

VI. WDRAŻANIE PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z EFS

VII. OKREŚLENIE POTRZEB POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE NA 2011 ROK

WSTĘP

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa m. in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zwane dalej Centrum, jest jednostką organizacyjną powiatu. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcjonalności rodzin.

Centrum jako koordynator zadań, posiada szeroką wiedzę o stanie pomocy społecznej w powiecie. Pełni również rolę wyspecjalizowanej instytucji, tworzącej na potrzeby Rady i Zarządu Powiatu bazę informacji o stanie pomocy społecznej. Baza ta jest konieczna do przygotowania i realizacji polityki społecznej, a także Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, Powiatowego programu wsparcia dziecka i rodziny, Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Centrum pełni również funkcję instytucji sprawującej w imieniu starosty nadzór nad funkcjonowaniem rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków adopcyjno- opiekuńczych, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo- wychowawczych i ośrodków interwencji kryzysowej. Ponadto Centrum sprawuje nadzór nad działalnością warsztatów terapii zajęciowej.

Centrum jest partnerem dla organizacji pozarządowych, które prowadzą działalność w obszarze polityki społecznej, w tym szczególnie na rzecz osób niepełnosprawnych.

I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TOMASZOWIE LUBELSKIM.

1. Podstawy prawne funkcjonowania Centrum

Działalność Centrum regulują następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm./ oraz akty wykonawcze.
2. Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim przyjęty Uchwałą Nr XXXI/188/06 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 26 czerwca 2006r.
3. Regulamin organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim przyjęty Uchwałą Nr 1/06 Zarządu Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 4 grudnia 2006r zmieniony Uchwałą Zarządu Powiatu Nr 197/09 z dnia 27 lutego 2009 roku.

Centrum zostało utworzone na mocy Uchwały Nr III/17/99 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 29 stycznia 1999r. i jest jednostką budżetową Powiatu Tomaszowskiego w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan finansowy, ustalony na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową. Centrum realizuje zadania własne powiatu, zadania zlecone samorządom przez administrację rządową oraz inne zadania określone w odrębnych ustawach, np. w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm./. Przy realizacji zadań współdziała z jednostkami organizacyjnymi powiatu, z organami administracji rządowej, organami samorządów terytorialnych i ich jednostkami, sądami właściwymi w sprawach rodzinnych i nieletnich, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, kościołami oraz innymi podmiotami.

2. Struktura organizacyjna, system pracy, kadra

Centrum opiera się na strukturze przyjętej w regulaminie organizacyjnym uchwalonym przez Zarząd Powiatu Uchwałą Nr 1/06 z dnia 4 grudnia 2006 roku z późn. zm. W strukturze Centrum utworzono:

1. Dział do spraw pomocy instytucjonalnej, w ramach którego wyodrębniono wieloosobowe stanowisko do spraw opiekuńczo- wychowawczych.
2. Dział do spraw rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.
3. Dział do spraw obsługi finansowej, sprawozdawczości, analiz i kadr.
4. Samodzielne stanowisko pracy do spraw obsługi technicznej.

Obsadę kadrową Centrum w 2010 roku stanowiło 12 osób zatrudnionych na 12 etatach. Byli to:

- dyrektor Centrum,
- kierownik działu ds. pomocy instytucjonalnej,
- starszy specjalista pracy socjalnej,
- trzech specjalistów pracy socjalnej, spośród których jeden realizował zadania doradcy ds. osób niepełnosprawnych,
- pracownik socjalny,
- inspektor realizujący zadania koordynatora projektu systemowego,
- referent ds. polityki społecznej,
- główny księgowy,
- starszy księgowy,
- kierowca- zaopatrzeniowiec.

Kadra zatrudniona w Centrum to specjaliści, którzy oprócz posiadania kwalifikacji niezbędnych do pracy w sferze pomocy społecznej posiadają również szereg dodatkowych specjalizacji i uprawnień. W 2010 roku w Centrum 1 osoba odbywała staż w ramach przygotowania zawodowego. W Centrum organizowane były także praktyki studenckie dla studentów szkół wyższych oraz słuchaczy Kolegium Pracowników Służb Społecznych.

3. Budżet Centrum

Działalność Centrum finansowana jest z budżetu powiatu. Podczas realizacji zadań wykorzystywane są również środki przyznane w ramach algorytmu przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz pozyskane w ramach dotacji celowej z budżetu państwa. Ponadto przy wsparciu UE ze środków EFS realizowany był projekt systemowy „Aktywność szansą rozwoju”.

W 2010 roku budżet Centrum wyniósł **3 953 952,83 zł.** i był większy w stosunku do budżetu z 2009 roku o 1 152 660,27 zł. Na bieżącą działalność Centrum wydatkowano kwotę **494 879,00 zł.**, tj. o 43 879,00 zł więcej niż w 2009 roku.

Na poszczególne zadania wykorzystano łącznie kwotę **3 459 073,83 zł.**, w tym na realizację projektu systemowego „Aktywność szansą rozwoju” w ramach PO KL współfinansowanego ze środków EFS wydatkowano ogółem kwotę **1 041 817,46 zł.** (podczas gdy w 2009 roku- 187 688,33 zł.).

W 2010 roku Centrum podczas realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wydatkowało również środki przyznane dla powiatu tomaszowskiego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wykorzystano łącznie kwotę **1 943 470,76 zł.**

II. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZEZ CENTRUM

1. Podstawa prawna do realizacji zadań pomocy społecznej

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorządy wszystkich szczebli obowiązek realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Wśród tych zadań są zadania własne oraz zlecone. Zadania pomocy społecznej w powiatach, zgodnie z art.112 wyżej powołanej ustawy, wykonują powiatowe centra pomocy rodzinie. Centrum realizuje zadania zawarte w art. 19 oraz art. 20 ustawy.

2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tomaszowskiego na lata 2007 – 2015.

Strategia została przyjęta przez Radę Powiatu w Tomaszowie Lubelskim. Uchwałą Nr VI/47/07 z dnia 25 czerwca 2007 roku. Za cel generalny Strategii uznano: dążenie do zintegrowanego, efektywnie działającego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych występujących wśród mieszkańców powiatu tomaszowskiego. Cele szczegółowe określają kierunki działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych powiatu i wskazują wartości cząstkowe, jakie w ramach Strategii należy osiągnąć. Jako cele szczegółowe warunkujące realizację celu generalnego uznano:

- Przeciwdziałanie bezrobociu, wspieranie zatrudnienia i rozwój zasobów ludzkich,
- Wspieranie osób niepełnosprawnych,
- Przeciwdziałanie problemom uzależnień,
- Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych,

- Pomoc rodzinom z problemem ubóstwa i przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego,
- Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinach i wspieranie osób w kryzysie,
- Zapobieganie patologiom społecznym, niedostosowaniu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży,
- Wspieranie osób w podeszłym wieku; wymagających pomocy usługowej,
- Rozwój infrastruktury pomocy społecznej.

Realizacja Strategii jest stale monitorowana. Ocena poszczególnych działań realizowanych w ramach celów pośrednich jest dokonywana corocznie, przez zespół wdrażający Strategię, co pozwala na bieżące śledzenie stopnia ich wykonania oraz wprowadzenie korekt lub zmian.

3. Program kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie w powiecie tomaszowskim na lata 2006- 2010.

Realizując założenia Strategii, w 2006 roku opracowano "Program kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie w powiecie tomaszowskim na lata 2006-2010". Program ten przyjęty został do realizacji przez Radę Powiatu w Tomaszowie Lubelskim Uchwałą Nr XXIX/172/06 z dnia 3 marca 2006 roku. Nadrzędnym celem programu było zapobieganie zjawiskom patologii społecznej oraz kompleksowa pomoc rodzinom objętym systemem pomocy społecznej.. Do celów operacyjnych Programu należały:

- Promocja prorodzinnego stylu życia
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego
- Rozwój środowiskowych form wsparcia w miejscu zamieszkania
- Rozwój form rodzinnej opieki zastępczej
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin w trudnej sytuacji oraz integracja ich ze środowiskiem

Koordynatorem Programu było Centrum, które przy realizacji złożeń programu współpracowało z wieloma podmiotami zajmującymi się problematyką polityki społecznej. Każdego roku Centrum zbierało i opracowywało informacje na temat stopnia realizacji zadań wynikających z Programu. Okres realizacji Programu upłynął z końcem 2010 roku. Sprawozdanie podsumowujące zakres zrealizowanych działań stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

4. Program wspierania osób niepełnosprawnych w powiecie tomaszowskim na lata 2006- 2010.

Drugim Programem wynikającym ze Strategii był „Program wspierania osób niepełnosprawnych w powiecie tomaszowskim na lata 2006- 2010”. Program został przyjęty Uchwałą Nr XXIX/171/06 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 3 marca 2006 roku. Za cel generalny przyjęto wyrównywanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie korzystania z przysługujących im praw obywatelskich oraz zwiększenie udziału tych osób w życiu społecznym. Realizatorami Programu, oprócz samorządu powiatowego, były samorządy gminne i organizacje pozarządowe.

W Programie określono następujące cele operacyjne:

- System działań socjalnych i organizacyjnych umożliwiających osobom niepełnosprawnym rozwój osobisty oraz aktywny udział w życiu
- Ochrona socjalna i ekonomiczna
- Likwidacja barier funkcjonalnych
- Poradnictwo i szkolenie zawodowe oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych
- Pomoc osobom niepełnosprawnym w sytuacjach kryzysowych
- Profilaktyka i oświata zdrowotna.

Ocena realizacji działań zawartych w Programie dokonywana była corocznie, realizatorzy składali do Centrum sprawozdania z działań na rzecz osób niepełnosprawnych. W związku z upływem okresu realizacji Programu wykaz zrealizowanych działań stanowi złącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

5. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wspierania osób w kryzysie w powiecie tomaszowskim na lata 2008- 2013.

Rok 2010 był trzecim rokiem realizacji „Programu przeciwdziałania przemocy i wspierania osób w kryzysie w powiecie tomaszowskim na lata 2008- 2013”, przyjętego Uchwałą Nr XIII/141/08 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 23 kwietnia 2008 roku. Celem głównym programu jest utworzenie zintegrowanego i efektywnie działającego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie i innych sytuacji kryzysowych w powiecie tomaszowskim.

Za cele szczegółowe uznano:

- Uwrażliwienie społeczeństwa na problem przemocy w rodzinie i innych doświadczeń kryzysowych
- Zwiększenie skuteczności ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie
- Zwiększenie dostępności pomocy skierowanej do osób doświadczających przemocy w rodzinie
- Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec sprawców przemocy

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim. Wśród realizatorów Programu oprócz Centrum, należy wymienić Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach, Komendę Powiatową Policji i Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną.

6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa

Poradnictwo specjalistyczne świadczone było przez pracowników merytorycznych Centrum, radcę prawnego, a także przez kadre Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim oraz Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Tyszowcach. Łącznie w 2010 roku wsparciem w tej formie objęto 1195 rodziny, którym udzielono łącznie 5 271 porad. Najwięcej rodzin skorzystało z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego. Centrum udzieliło specjalistycznego poradnictwa łącznie 798 rodzinom, w tym najczęściej poradnictwa pedagogicznego i rodzinnego, w tym dla rodzin z osobą niepełnosprawną.

Najczęściej poradnictwo dotyczyło spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, m.in. ustanowienia opieki prawnej, ustanowienia rodziny zastępczej, praw i obowiązków wynikających ze sprawowania władzy rodzicielskiej, ustalenia czy podwyższenia alimentów. Występowały również sprawy dotyczące ubezwłasnowolnienia, czy ustanowienia kuratora lub opiekuna prawnego dla osoby przewlekle chorej. Inną kategorią były sprawy dotyczące zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, uprawnień do renty, dodatku i zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Poradnictwo dotyczyło także procedur postępowania podczas kierowania osoby uzależnionej od alkoholu na leczenie bez jej zgody oraz przepisów obowiązujących przy ubieganiu się o skierowanie do domu pomocy społecznej. Znaczną część spraw stanowiły sprawy związane z problemami wychowawczymi oraz sytuacjami kryzysowymi występującymi w rodzinie, m.in. z powodu trudnej sytuacji materialno- bytowej, rozpadu małżeństwa, zaburzeń psychicznych, konfliktów rodzinnych, bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, a także w przypadku przemocy w rodzinie.

7. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

W powiecie tomaszowskim w 2010 roku łącznie funkcjonowało 55 rodzin zastępczych, w których wychowywało się 83 dzieci. Przeważały rodziny zastępcze spokrewnione- było ich 52, natomiast niespokrewnionych było 3. Najwięcej rodzin zastępczych funkcjonowało na terenie miasta i gminy Tomaszów Lubelski. Najliczniejszą grupę stanowiły dzieci w przedziale wiekowym 14-18 lat, a drugą w wieku od 7 do 13 lat. Dwoje dzieci miło mniej niż 3 lat.

W 2010 roku na terenie powiatu tomaszowskiego powstały 3 nowe rodziny zastępcze, w których opiekę znalazło 5 dzieci.

Dziecko wychowujące się w rodzinie zastępczej ma możliwość pozostania w niej po ukończeniu 18 roku życia, do czasu ukończenia nauki w szkole, w której uzyskało pełnoletność. W 2010 roku było 5 takich wychowanków rodzin zastępczych. 8 wychowanków posiadało orzeczenia o niepełnosprawności i pobierało zasiłek pielęgnacyjny. 30 dzieci posiadało uprawnienia do otrzymywania rent rodzinnych po zmarłych rodzicach bądź opiekunach, w tym 9 z dodatkami dla sierot zupełnych. 14 dzieci pobierało alimenty od swoich rodziców.

W 2010 roku żadne z dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych nie powróciło do domu rodzinnego. 12 rodzin zastępczych przestało funkcjonować, z czego: 10 wychowanków osiągnęło pełnoletność i usamodzielniało się oraz 2 rodziny przestały funkcjonować z powodu śmierci opiekunów.

Wszystkie rodziny zastępcze korzystały ze świadczeń pieniężnych. Średnia wysokość świadczenia dla jednego dziecka wychowywanego w rodzinie spokrewnionej wyniosła 575,00 zł, w rodzinie niespokrewnionej 886,00 zł miesięcznie.

Łącznie rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie powiatu tomaszowskiego wypłacono 946 świadczeń na kwotę **553 232,00 zł.**, z czego kwotę 527 521,00 zł wypłacono rodzinom spokrewnionym, a niespokrewnionym 25 711 zł.

W 2010 roku Centrum ponosiło też wydatki za pobyt dzieci, które przed umieszczeniem w rodzinach zastępczych przebywały na terenie naszego powiatu. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 8 dzieci w 6 rodzinach zastępczych poza terenem powiatu tomaszowskiego wydatkowano kwotę 89 695,00zł. Podstawą do ponoszenia tych kosztów były porozumienia zawarte z miastem Przemyśl, oraz powiatami: Złotowskim, Zamojskim, Biłgorajskim, Kraśnickim i Lubaczowskim.

Centrum systematycznie współpracowało ze szkołami, do których uczęszczali wychowankowie rodzin zastępczych. Wychowawcy sporządzali na potrzeby Centrum opinie o sytuacji szkolnej dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Wszystkie informacje o wychowankach rodzin zastępczych oraz obserwacje specjalistów pracy socjalnej podczas kilkakrotnych wizyt w środowisku wykorzystywano do sporządzenia oceny sytuacji opiekuńczo- wychowawczej dziecka. Oceny takie, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rodzin zastępczych (Dz. U. z 2010 r Nr 110, poz. 733) przekazywano raz w roku do Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Tomaszowie Lubelskim.

Rodziny zastępcze objęte były pomocą w postaci pracy socjalnej oraz w zależności od potrzeb otrzymywały od pracowników Centrum pomoc w postaci specjalistycznego poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego i prawnego. Na bieżąco informowane były o przysługujących im ulgach i uprawnieniach. Dzięki temu miały możliwość wzięcia udziału w zajęciach psychoedukacyjnych organizowanych przez OIK w Tomaszowie Lubelskim. Poinformowano także o możliwości pozyskania dodatkowych środków przyznawanych przez Fundację „aKuKu” w Warszawie na zakup podręczników, dofinansowanie dodatkowych zajęć, rozwój zainteresowań, zakup sprzętu sportowego, opłaty za Internet. Efektem pracy z rodzinami zastępczymi było dofinansowania dla 3 rodzin (trojga wychowanków) na zakup podręczników (500,00zł), na pokrycie kosztów gimnastyki korekcyjnej na krytej pływalni wraz ze zwrotem kosztów dojazdu (1100,00zł) oraz na dodatkowe zajęcia z języka angielskiego w roku szkolnym 2010/2011 (1500,00zł).

Pracownicy socjalni Centrum prowadzili pracę socjalną z rodzinami biologicznymi. Praca ta jest trudna. Są to często osoby nadużywające alkoholu, skazane na karę pozbawienia wolności, nieodpowiedzialne, nie wykazują też zainteresowania swoimi dziećmi. Mimo regularnych wizyt w środowisku, współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, sądem nie udało się doprowadzić do powrotu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych do ich rodzin pochodzenia. Obserwuje się poprawę funkcjonowania rodzin w środowisku, nadal jednak nie osiągnięto stanu gwarantującego prawidłowe wypełnianie przez rodziców swoich obowiązków.

Prawo nakłada na rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych obowiązek ponoszenia kosztów z tym związanych. Obowiązek ten dotyczy zarówno rodziców z ograniczoną przez sąd władzą jak też pozbawionych władzy rodzicielskiej. Część rodziców płaciła alimenty. W 2010 roku większość rodziców biologicznych zwolnionych zostało z ponoszenia opłat. Następowoło to w drodze decyzji administracyjnej, a powodem były przyczyny określone w ustawie, zwłaszcza trudna sytuacja materialna, stan zdrowia oraz wszelkie sytuacje kryzysowe. Do podjęcia decyzji o zwolnieniu z opłat w każdym przypadku podstawą był wywiad środowiskowy przeprowadzony w miejscu zamieszkania rodziny.

8. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w całodobowej placówce opiekuńczo- wychowawczej. Pobyt dziecka w placówce powinien mieć charakter przejściowy, tj. do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej bądź rodzinie zastępczej. Dziecko może przebywać w całodobowej placówce do uzyskania pełnoletności, a po uzyskaniu pełnoletności, na dotychczasowych zasadach, do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęło naukę przed osiągnięciem pełnoletności.

Na terenie powiatu tomaszowskiego nie funkcjonują całodobowe placówki opiekuńczo- wychowawcze. Dzieci, które wymagały pomocy w tej formie Centrum kierowało do placówek znajdujących się na terenach innych powiatów. Powiat tomaszowski ponosił wydatki na utrzymanie dzieci w placówkach w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w tej placówce. W 2010 roku średni miesięczny koszt pobytu jednego dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo- wychowawczej wynosił **3 128,00 zł**. Na utrzymanie wychowanków całodobowych placówek opiekuńczo- wychowawczych wydatkowano w 2010 roku łącznie kwotę **1 232 163,00 zł**.

W roku tym Centrum wykonało 3 postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim o umieszczeniu małoletnich w placówce opiekuńczo- wychowawczej. W ciągu roku w takich placówkach umieszczono 5 dzieci. Na koniec grudnia 2010 roku w całodobowych placówkach opiekuńczo- wychowawczych przebywało 26 małoletnich mieszkańców powiatu tomaszowskiego. Jednocześnie w tym okresie placówki opuściło 13 dzieci, z czego:

- 2 dzieci adoptowano,
- 3 wychowanków usamodzielniało się,
- 2 wychowanków przeniesiono do młodzieżowych ośrodków wychowawczych,
- 1 do młodzieżowego ośrodka socjoterapii,
- 4 dzieci powróciło do domów rodzinnych,
- 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Większość dzieci kierowanych do placówek posiada obojga rodziców. Wśród 26 dzieci przebywających w placówkach nie było sierot zupełnych, a 10 posiadało jednego rodzica. Rodzice nie wykazywali zainteresowania losem swoich dzieci, nie dążyli do reintegracji rodzin.

Nadal najczęstszym powodem ograniczenia/ pozbawienia władzy rodzicielskiej są choroby, przede wszystkim alkoholizm, a także niewydolność opiekuńczo- wychowawcza, przemoc domowa. Nowym zjawiskiem jest zaniedbywanie dzieci z powodu wyjazdów rodziców za granicę i pozostawianie dzieci bez opieki.

Rodzice dzieci wychowujących się w placówkach mają obowiązek ponoszenia opłat z tego tytułu. Ze względu na trudną sytuację materialną ani jeden rodzic nie ponosi jednak tych opłat. Z dochodów dziecka, którymi dysponuje opiekun, naliczana jest odpłatność. Średnio wynoszą one ok. 200,00 zł. miesięcznie.

9. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki oraz pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej różnego typu placówki.

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca całodobową placówkę opiekuńczo- wychowawczą oraz inne formy opieki, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomoc pieniężną na usamodzielnienie, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia oraz pomoc w formie rzeczowej- na zagospodarowanie. Pomoc taka przysługuje osobie, która przed osiągnięciem pełnoletności przebywała w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo- wychowawczej co najmniej jeden rok. Warunkiem uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki udzielana jest przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub placówce. Inne rodzaje pomocy udzielane są przez powiat właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Z pomocy finansowej na usamodzielnienie w 2010 roku skorzystało 3 wychowanków całodobowych placówek opiekuńczo- wychowawczych w kwocie po 6 588,00 zł. każdy z nich oraz 7 wychowanków rodzin zastępczych w łącznej wysokości 39 528,00 zł.

7 wychowankom rodzin zastępczych przyznano również pomoc rzeczową, na zagospodarowanie na sumę 24 621,00 zł.

Udzielano również pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki. W roku sprawozdawczym pomocy takiej udzielono 28 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz 12 wychowankom całodobowych placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz 2 osobom, które opuściły młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Łącznie wydano na ten cel kwotę 152 075,00 zł., z czego:

- 28 wychowankom rodzin zastępczych wypłacono 214 świadczeń w łącznej kwocie 105 394,00 zł.,
- 12 wychowankom całodobowych placówek opiekuńczo- wychowawczych wypłacono 78 świadczenia na łączną kwotę 37 886,00 zł.,
- 2 wychowankom młodzieżowych ośrodków wychowawczych wypłacono 18 świadczeń w wysokości 8 795,00 zł.

Pracownicy Centrum udzielali usamodzielnianym wychowankom zarówno rodzin zastępczych jak i placówek opiekuńczo wychowawczych także pomocy w formie specjalistycznego poradnictwa, informowano o prawach i uprawnieniach. Dzięki temu jedna wychowanka rodziny zastępczej uzyskała w roku akademickim 2010/2011 stypendium pomostowe w ramach Programu Stypendiów Pomostowych, przyznane przez Fundację Edukacyjnej Przedsiębiorczości w Łodzi w kwocie 5 000,00 zł.

10. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Zadaniem domów pomocy społecznej jest zapewnienie ich mieszkańcom warunków bezpiecznego i godnego życia, intymności, niezależności oraz umożliwienie rozwoju osobowości przez świadczenie usług zgodnie z obowiązującym standardem.

Na terenie powiatu tomaszowskiego funkcjonuje jedna placówka tego typu- Dom Pomocy Społecznej w Tyszowcach. Dom istnieje od 1994r. i przeznaczony jest dla 111osób w podeszłym wieku i 57 osób niepełnosprawnych fizycznie. Na koniec 2010 roku w Domu przebywało 147 osób. 77 osób to mieszkańcy przyjęci przed 01.01.2004 roku, natomiast 70 osób to osoby przyjęte na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów, zgodnie z którymi przyjęcie do placówki następuje na podstawie skierowania wydanego przez właściwą gminę.

W ciągu roku przyjęto 28 osób, 22 osoby zmarły, a 6 zostało wypisanych. 28 osób miało ustanowionych kuratorów, a 6 opiekunów prawnych.

Wśród mieszkańców Domu:

- 44 osoby poruszały się na wózkach inwalidzkich,
- 3 osoby były przewlekłe leżące,
- 77 osób wymagało częściowej lub całkowitej pomocy w samoobsłudze,
- 75 osób wymagało pomocy w spożywaniu posiłków,
- 66 osoby korzystało z zaopatrzenia w przedmioty pomocnicze (pieluchomajtki),
- 57 osób pozostawało pod opieką lekarską z powodu zaburzeń psychicznych.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2010 roku wynosił 2 270,18 zł. Budżet Domu wyniósł 8 766 000,00 zł. Z kwoty tej 3 041 637,84 zł. stanowiły wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, natomiast kwota 1 124 362,16 zł. przeznaczona została na wydatki bieżące oraz 4 392 574,66 zł na wydatki majątkowe. Dom otrzymał wpływy z opłat za pobyt mieszkańców w łącznej wysokości 2 412 945,69 zł. Średnia dzienna stawka żywienia wynosiła 7,81 zł na mieszkańca.

Na koniec roku 2010 w Domu zatrudnionych było 92 osoby. Dom spełniał wymogi określone prawem dotyczące wskaźników zatrudnienia pracowników działu terapeutyczno- opiekuńczego.

W 2010 roku na terenie Domu zrealizowany został projekt pn. „Termomodernizacja budynków Domu Pomocy Społecznej w Tyszowcach i poprawa jakości świadczonych usług” o wartości 4 444 429,36 zł, czego wydatki kwalifikowane to kwota 4 417 308, 54 zł. W wyniku zrealizowanych działań poprawił się komfort cieplny, wymieniono instalację co, zainstalowano wentylacje w pomieszczeniach gospodarczych. Dom został wyposażony w instalacje solarną oraz pompy ciepła. Wprowadzono nową technologię w kotłowni. Ocieplono budynek oraz zmieniono elewację. W ramach projektu dostosowano również wszystkie łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych.

11. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim działa na podstawie uchwały Nr XXV/147/05 Rady powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia

21.10.2005r. W 2010 roku kadre OIK stanowi Kierownik, psycholog, terapeuta, specjalista ds. obsługi prawnej, starszy pracownik socjalny, główna księgowa, sprzątaczką. Budżet OIK w 2010 roku wyniósł 209 305,75 zł. Dodatkowo 13 000,00 zł wykorzystane zostało na realizację Programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy.

OIK prowadzi interwencję kryzysową, której celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności społecznej. Świadczenie to przyznaje się osobom i rodzinom bezpłatnie, bez względu na posiadany dochód i bez konieczności wydania decyzji administracyjnej.

OIK prowadzi działania w formie usług specjalistycznych, tj. poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz udziela wsparcia osobom i rodzinom będącym ofiarami przemocy domowej lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej w celu zapobiegania powstawaniu lub pogłębianiu się dysfunkcji tych osób. Ośrodek dysponuje 10 miejscami noclegowymi i udziela tymczasowego schronienia na okres do 3 miesięcy osobom i rodzinom, które ze względu na swój stan psychiczny lub zagrożenie bezpieczeństwa potrzebują takiej formy pomocy.

W 2010 roku ze specjalistycznego poradnictwa w OIK skorzystało łącznie 282 osoby, pochodzące z 267 rodzin. Z hostelu skorzystało 14 osób.

Do ośrodka zgłaszały się osoby i rodziny, które doświadczały różnego rodzaju kryzysów. Najczęściej były to:

- przemoc w rodzinie,
- występujący w rodzinie problem alkoholowy,
- zaburzenia psychiczne i choroby psychiczne,
- trudna sytuacja życiowa,
- konfliktowy rozpad małżeństwa,
- konflikt rodzinny,
- problemy z dorastającymi dziećmi,
- myśli i tendencje samobójcze,
- żałoba, choroba somatyczna, problemy emocjonalne, niepełnosprawność.

Poza działaniami statutowymi OIK prowadził działalność wynikającą z rozeznanych potrzeb, a poszerzającą zakres usług. W 2010 roku pracownicy OIK uczestniczyli w akcji poradnictwa w ramach „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Prowadzone były zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców. OIK wraz z SOW w Tyszowcach zorganizował drugą edycję kursu samoobrony dla kobiet i dziewcząt. Wraz z innymi partnerami społecznymi realizował projekt „Kalejdoskop aktywności”, w ramach którego powołano Klub Aktywności Społecznej. W celu podniesienia wiedzy profesjonalnie zajmujących się problemem przemocy OIK we współpracy ze stowarzyszeniem „Czajnia” pozyskał środki na realizację szkolenia „Przesłuchanie małoletniego świadka”. W 2010 roku kontynuowano również realizację programu „Bank Drugiej Ręki”, którego celem jest dystrybucja do osób najbardziej potrzebujących używanych artykułów i przedmiotów oddawanych przez darczyńców. W 2010 roku OIK prowadził także pomoc dla rodzin i dzieci w postaci przekazywania paczek żywnościowych. Łącznie 67 paczek trafiło do najbiedniejszych mieszkańców powiatu.

12. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach

W 2010 roku wszyscy pracownicy Centrum udzielali zainteresowanym informacji o prawach i uprawnieniach. Każdego dnia z takich informacji korzystało kilka osób lub rodzin. Najczęściej dotyczyły one:

- uprawnień przysługujących podczas ubiegania się o wsparcie w instytucjach pomocy społecznej, procedurach rozpatrywania wniosków i kryteriów uprawniających do tego typu świadczeń,
- możliwości ubiegania się przez osoby niepełnosprawne o dofinansowanie do zakupu niezbędnych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego,
- zasad korzystania z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym,
- procedur rozpatrywania wniosków o likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- możliwości ubiegania się w PZON, ZUS, KRUS o wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych lub o niezdolności do pracy, oraz procedury odwoławczej od tych orzeczeń,
- ulg w przejazdach dla osób niepełnosprawnych oraz możliwości otrzymania karty parkingowej,
- możliwości ubiegania się o świadczenia określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych, a także ustawie o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,
- przepisów dotyczących kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia,
- procedury ubiegania się w Sądzie o ustanowienie opieki prawnej bądź rodziny zastępczej,
- uzyskania pomocy w sytuacji nadużywania alkoholu przez członka rodziny.

13. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu

W 2010 roku Centrum realizowało zadanie poprzez organizację szkoleń:

1. „Obsługa z obsługi Aplikacji gSAC”. Szkolenie odbyło się 30 kwietnia 2010 r. Udział wzięło 20 osób z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu tomaszowskiego.
2. „Aktywna pomoc społeczna”. Szkolenie odbyło się w dniach 1-2 czerwca 2010 r. Przeznaczono je dla kadry pomocy społecznej z terenu czterech powiatów. Tematyka szkolenia dotyczyła stanu pomocy społecznej w województwie lubelskim, wzmocnienia potencjału kadr pomocy społecznej oraz realizowanych projektów systemowych. Dodatkowo przekazano zagadnienia związane z nadzorem prowadzonego przez LUW nad jednostkami pomocy społecznej. W szkoleniu uczestniczyło 69 osób.
3. „Interdyscyplinarna pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem”. Szkolenie odbyło się w dniach 14 czerwca 2010 roku. W szkoleniu udział wzięli przedstawiciele ośrodków i instytucji pomocy społecznej, Sądu Rejonowego, Kuratorskiej Służby Sądowej, Policji. W szkoleniu udział wzięło 66 osób.

4. Spotkanie związane z uroczystymi obchodami Dnia Pracownika Socjalnego”. Spotkanie odbyło się 25 listopada 2010 roku. W spotkaniu udział wzięło 81 osób.
5. „Zasady przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu systemowego na rok 2011”. Szkolenie dotyczyło nowych kryteriów zawartych w Planie Działania na rok 2011 oraz zmian w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach PO KL. W szkoleniu udział wzięły 22 osoby.
6. Konferencja „Aktywnie, fachowo, skutecznie na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w powiecie tomaszowskim”. Konferencja miała na celu przybliżenie problematyki wykluczenia społecznego oraz skutecznych mechanizmów i technik jego przeciwdziałania. Odbyła się 29 grudnia 2010 roku. Udział wzięło 160 osób.

Oprócz wyżej wymienionych spotkań i szkoleń Centrum utrzymywało stały kontakt z kierownikami i pracownikami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu. Przekazywano na bieżąco informacje dotyczące zmian w obowiązujących uregulowaniach prawnych oraz zapewniano dostęp do materiałów informacyjnych i szkoleniowych przekazywanych przez Urząd Marszałkowski, Lubelski Urząd Wojewódzki oraz inne podmioty zajmujące się szkoleniem kadry pomocy społecznej.

Również pracownicy Centrum stale podnosili swoje kwalifikacje. Łącznie uczestniczyli w 47 szkoleniach, konferencjach i seminariach.

Jednocześnie trzech specjalistów pracy socjalnej wzięło udział w specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny oraz złożyło egzamin przed komisją powołaną przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Dwie osoby ukończyły studia podyplomowe na kierunku „Zarządzanie w administracji publicznej”.

14. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Doradztwo metodyczne realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim skierowane było do kierowników i kadry ośrodków pomocy społecznej w terenie powiatu oraz placówek pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej.

Tematyka doradztwa dotyczyła następujących zagadnień:

- informacje o sprawozdaniach obowiązujących w 2010 roku,
- informacje o świadczeniach przysługujących uczestnikom Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- procedury przyjęć do DPS, zmiana decyzji o opłacie za DPS, przeniesienie mieszkańca DPS do innej placówki, organ właściwy do wydania decyzji o opłacie za pobyt w DPS,
- fundusz świadczeń socjalnych, fundusz płac,
- sporządzanie wywiadu środowiskowego i ustaleniu sytuacji osobistej,
- informacja o realizacji projektów systemowych,
- procedury postępowania przy ustalaniu kurateli dla osoby niepełnosprawnej intelektualnie,
- procedury weryfikacji decyzji administracyjnych,

- informacje o kryteriach dochodowych obowiązujących podczas przyznawania pomocy społecznej,
 - pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadania inwestycyjne,
 - projekty systemowe, procedury, szkolenia, możliwości korzystania z konsultacji,
 - nawiązanie pierwszego kontaktu z ofiarą przemocy domowej, zakres dostępnych form pomocy dla osób doświadczających kryzysów życiowych, procedura kierowania do hostelu w OIK, procedura kierowania do szpitala psychiatrycznego lub na leczenie ambulatoryjne,
 - informacje o zakresie kompetencji poszczególnych szczebli samorządów w realizacji zadań pomocy społecznej,
 - możliwość pozyskania środków zewnętrznych, m.in. z konkursów, funduszy strukturalnych,
 - zasady dotyczące ochrony danych osobowych klientów pomocy społecznej,
 - stosowanie zapisów ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
 - doradztwo w sprawie tworzenia i funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej,
 - informacje o programach realizowanych przez PCPR, ROPS, PFRON, MPiPS,
 - doradztwo w sprawie pozyskiwania środków na likwidację barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej,
 - informacje w zakresie rodzicielstwa zastępczego,
 - informacje o realizacji zadań dotyczących osób stosujących przemoc w rodzinie oraz dotyczących programu korekcyjno- edukacyjnego.
- Łącznie z doradztwa skorzystało 47 podmiotów.

15. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb.

W 2010 roku Centrum realizowało nie tylko zadania ustawowe, ale także szereg innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb:

- 1) Centrum realizowało założenia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Podczas jego realizacji współpracowało z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim oraz Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia w Tyszowcach. Dzięki założeniom programu pozyskano środki na działalność SOW w Tyszowcach oraz na kolejną edycję programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy, realizowanego przez OIK w Tomaszowie Lubelskim.
- 2) We współpracy z Kuratorium Oświaty w Lublinie oraz ośrodkami pomocy społecznej zorganizowano wypoczynek dla dzieci z terenu powiatu tomaszowskiego. W 2010r. otrzymano 85 kart kwalifikacyjnych na kolonie w Podgłęboku dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 15 lat z rodzin najuboższych. Wzorem lat ubiegłych Centrum zajmowało się rekrutacją, kompletowaniem dokumentacji oraz kontaktami z ośrodkami i rodzicami.
- 3) Centrum aktywnie włączyło się w podjętą przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim akcję „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Akcja miała charakter edukacyjny, a jednym z podstawowych jej celów było informowanie społeczeństwa o przysługujących osobom pokrzywdzonym uprawnieniach. Z poradnictwa przedstawiciela Centrum skorzystało ponad 10 osób.

- 4) W ramach Koalicji na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej nadal podejmowano działania w zakresie: rozpowszechniania informacji o rodzicielstwie zastępczym, promowania idei rodzicielstwa zastępczego, promowania działań na rzecz zmiany statusu rodziny zastępczej, podnoszenia świadomości społeczności lokalnej oraz władz samorządowych o odpowiedzialności za skutki braku rozwoju rodzicielstwa zastępczego, promowanie wśród dzieci i młodzieży zachowań tolerancyjnych wobec dzieci adoptowanych czy przebywających w rodzinach zastępczych.
- 5) Centrum włączyło się w akcję badań profilaktycznych u kobiet w kierunku wczesnego wykrywania raka organizowanej przez Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej.
- 6) Centrum w 2010 roku aplikowało o środki na „Promowanie idei pieczy zastępczej w powiecie tomaszowskim” w ramach otwartego konkursu ofert na finansowe wspieranie programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną w 2010 roku, ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.
- 7) W związku z klęską żywiołową, która dotknęła mieszkańców powiatu Opolskiego, zwłaszcza gminę Wilków Centrum włączyło się w akcje niesienia pomocy osobom poszkodowanym.
- 8) We współpracy ze Stowarzyszeniem „Czajnia” Centrum realizowało działania na rzecz najuboższych mieszkańców powiatu tomaszowskiego. W ramach Banku Żywności rozdysponowano 16 ton żywności dla 274 osób.
- 9) Przedstawiciel Centrum uczestniczył w panelu dyskusyjnym zorganizowanym przez Forum Organizacji Pozarządowych. Celem panelu było zaprezentowanie organizacjom pozarządowym kompetencji poszczególnych szczebli samorządu oraz wzmocnienia dialogu z samorządami lokalnymi.

16. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.

W okresie sprawozdawczym Centrum przekazywało sprawozdania w wersjach elektronicznych przy wykorzystaniu systemu informatycznego POMOST, posiadającego akceptację Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Sprawozdania z realizacji zadań, zarówno okresowe jak i jednorazowe przekazywane były do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz bezpośrednio do Ministerstwa. Sprawozdania sporządzali merytoryczni pracownicy Centrum.

Jednocześnie jako podmiot nadzorujący działalność innych powiatowych jednostek pomocy społecznej Centrum sporządzało sprawozdania zbiorcze dotyczące funkcjonowania i realizacji zadań przez DPS w Tyszowcach, OIK w Tomaszowie Lubelskim, OW w Tomaszowie Lubelskim, SOW w Tyszowcach.

Sprawozdawczość dotyczyła również stanu pomocy społecznej na terenie powiatu tomaszowskiego. Do ich przygotowania służyły informacje przekazane przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, jak również inne podmioty, w tym organizacje pozarządowe. Centrum opracowywało również informacje i sprawozdania na potrzeby Rady i Zarządu Powiatu, a także Komisji Stałych Rady Powiatu.

17. Sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

Centrum corocznie sporządza bilans potrzeb. Bilans ten jest następnie przekazywany do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie. Jest to rodzaj skategoryzowanego sprawozdania służącego do oszacowania potrzeb i kosztów związanych z ich zaspokojeniem. W 2010 roku Centrum sporządziło bilans potrzeb, w którym uwzględnione zostały dane dotyczące bieżącej realizacji zadań ustawowych jak również potrzeby na 2011 rok. W bilansie wykazano również planowane koszty utrzymania i prowadzenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, planowane inwestycje, a także zapotrzebowanie ze strony podmiotów pomocy społecznej na szkolenia, których realizatorem będzie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

18. Prowadzenie i rozwój ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Powiat tomaszowski w drodze otwartego konkursu zlecił prowadzenie Ośrodka Wsparcia w Tomaszowie Lubelski Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim. Placówka przeznaczona jest dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi typu B. Placówka prowadzi rehabilitację społeczną mającą na celu podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych osobom w codziennym życiu poprzez zajęcia wspierające, aktywizujące, rehabilitacyjne oraz integrację społeczną.

W 2010 roku z usług Ośrodka skorzystało łącznie 23 uczestników z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, pochodzącym z terenu powiatu tomaszowskiego. Wśród uczestników 17 osób posiadało znaczny stopień niepełnosprawności, 5 umiarkowany stopień niepełnosprawności, a jedna osoba zaliczona była do lekkiego stopnia niepełnosprawności. 10 uczestników Ośrodka było ubezwłasnowolnionych całkowicie.

Ośrodek opracowuje indywidualne programy postępowania wspierająco-aktywizującego, który obejmował, zgodnie z którymi prowadzone były zajęcia dla uczestników. Program dostosowywany był indywidualnie do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego uczestnika. Program obejmował:

- Trening umiejętności w zakresie samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu,
- Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- Trening spędzania czasu wolnego,
- Inne formy postępowania, w tym przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, podjęcia zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej.

Uczestnicy korzystali także z różnych form rehabilitacji medycznej, zgodnie z zaleceniami lekarza rehabilitacji medycznej dotyczące: fizykoterapii, kinezyterapii, hydroterapii oraz ćwiczeń ogólnousprawniających.

Kadrę Ośrodka w 2010 roku stanowili kierownik, 2 instruktorów terapii zajęciowej, 2 terapeutów zajęciowych, z których jeden pełnił rolę pracownika socjalnego, psycholog, fizykoterapeuta, pielęgniarka, księgowa i kasjer. Osoby

zatrudnione były na 5,25 etatu. Wszystkie zatrudnione osoby spełniały wymagania kwalifikacyjne na zajmowanych stanowiskach.

Prowadzenie OW dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconej powiatowi. Na realizację zadania w 2010 roku powiat tomaszowski przeznaczył kwotę łącznie 219 000,00 zł., pochodzącą z dotacji celowej. 547,27 zł stanowiły środki własne PSOOU Koło w Tomaszowie Lubelskim. Łącznie budżet Ośrodka wyniósł 219 547,27 zł.

19. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach.

Prowadzenie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Tyszowcach jest zadaniem powiatu z zakresu administracji rządowej. SOW rozpoczął swoją działalność w październiku 2006r. Placówka zapewnia całodobowe, okresowe schronienie ofiarom i świadkom przemocy domowej oraz świadczy specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, pedagogiczne, terapeutyczne, socjalne i podstawowe medyczne na rzecz tych osób. Do Ośrodka przyjmowane są osoby bez względu na osiągnięty dochód oraz bez wcześniejszego skierowania. Dysponuje 25 miejscami z możliwością ich zwiększenia w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

W 2010 roku Ośrodek spełniał standardy określone prawem zarówno w sferze zatrudnienia, jakości usług, jak też warunków bytowych dla osób wymagających schronienia. SOW realizuje zadania w kilku obszarach: w zakresie interwencyjnym, w zakresie potrzeb bytowych, w zakresie terapeutyczno- wspomagającym.

W ciągu 2010 roku pomocy stacjonarnej udzielono 64 osobom, w tym 39 dzieciom będącym ofiarami przemocy domowej. Z pomocy Ośrodka korzystali nie tylko mieszkańcy powiatu tomaszowskiego. Udzielono pomocy 40 osobom spoza powiatu tomaszowskiego. Łącznie udzielono 2597 porad specjalistycznych, w tym najczęściej pedagogicznych- 753, psychologicznych- 573 oraz socjalnych- 497.

Z poradnictwa SOW korzystali również mieszkańcy powiatu tomaszowskiego w formach poza stacjonarnych. 107 osobom udzielono łącznie 208 specjalistycznych porad. Klienci Ośrodka mieli do dyspozycji 5 pokoi mieszkalnych, w tym pokój dla osoby niepełnosprawnej, kuchnię, salę terapii, pokój terapeutyczny, pokój dla dzieci i młodzieży, pokój dziennego pobytu, pomieszczenia do prania i suszenia oraz plac zabaw.

SOW organizował szereg działań poszerzających zakres usług. Wśród nich były działania skierowane na dzieci krzywdzone i ich rodziny „Jestem świadomy- umiem się bronić”, „Zdrowe macierzyństwo”, „Bez klapsa”, „Pożyteczne wakacje 2010”, „Uwaga! Jesteśmy na wizji”, „Droga do zmian”, „Aktywne ferie 2010 w SOW”, „Dążąc do celu kształcimy się ustawicznie”. Organizowane były także obchody różnorodnych uroczystości: Dnia Babci, Dnia Matki, Halloween, Mikołajki.

Ponadto w 2010 roku Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach ubiegał się o środki pozabudżetowe w partnerstwie z jednostkami organizacyjnymi powiatu, organizacjami pozarządowymi i organizacjami kobiecymi z terenu gminy Tyszowce. Łącznie Ośrodek złożył 15 wniosków, z czego 7 rozpatrzono pozytywnie.

Kadrę Ośrodka w 2010 roku stanowiło łącznie 9 osób, zatrudnionych na 7,25 etatach. Byli to Kierownik, Główny księgowy, psycholog, pracownik socjalny, pedagog- osoba pierwszego kontaktu, samodzielny referent ds. obsługi prawnej, socjolog, zaopatrzeniowiec- pomoc administracyjna.

Środki na funkcjonowanie pochodziły z dotacji celowej. Budżet placówki w 2010 roku wyniósł 385 000,00 zł.

III. SYSTEM WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Podstawa prawna do realizacji zadań z rehabilitacji społecznej

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w art. 35a określa zadania, które realizuje powiat. Część z tych zadań wykonuje Centrum.

2. Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus rehabilitacyjny jest formą aktywnej rehabilitacji społecznej połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestnika, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych podczas turnusu. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od posiadanego stopnia niepełnosprawności oraz zmienia się co kwartał.

W 2010 roku w związku z ograniczoną liczbą środków finansowych przyjęto zasadę dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego osobom niepełnosprawnym wyłącznie z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności oraz nie częściej niż raz na dwa lata. Tak więc osoby posiadające lekki stopień niepełnosprawności dofinansowania w 2010 roku nie otrzymały oraz osoby, które otrzymały dofinansowanie na ten cel w 2009 roku w 2010 roku pomocy nie otrzymały. Od 24 marca 2010 roku wszystkie wnioski w sprawie turnusów rozpatrywane były negatywnie z powodu braku środków finansowych.

W okresie sprawozdawczym 311 osób ubiegało się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Dofinansowanie przyznano dla 111 osób na łączną kwotę 79 559,00 zł.

3. Dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

O dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych mogły ubiegać się osoby wymagające zaopatrzenia w tego typu przedmioty, które otrzymała na ten cel dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz gdy spełniła warunki dochodowe. W 2010 roku przyjęto 440 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 253 wnioski i przyznano dofinansowanie w kwocie

168 597,00 zł. 24 wnioski dotyczyły niepełnosprawnych dzieci, którym przyznano pomoc w wysokości 35 454,00 zł.

Najczęściej dofinansowanie dotyczyło zakupu pieluchomajtek, cewników, aparatów słuchowych i wkładek usznych, wózków inwalidzkich, pionizatorów, protez oraz butów ortopedycznych.

Ponadto w ramach w/w zadania w 2010 roku 6 osobom niepełnosprawnym udzielono dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Na ten cel wydatkowano kwotę 6 265,00 zł. Mimo wprowadzenia dodatkowych procedur ubiegania się o dofinansowanie do zakupu przedmiotów i środków pomocniczych od września do końca grudnia wnioski, które wpłynęły do Centrum rozpatrywane były negatywnie z powodu niewystarczających środków finansowych.

4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, barier w komunikowaniu się i barier technicznych

Bariery architektoniczne, bariery w komunikowaniu się oraz bariery techniczne znacznie utrudniają osobom niepełnosprawnym pełną integrację ze społecznością lokalną oraz właściwe funkcjonowanie w środowisku.

W 2010 roku niepełnosprawne osoby indywidualne złożyły 38 wniosków na likwidację barier na łączną kwotę 324 769,00 zł. Pozytywnie rozpatrzono i przyznano dofinansowanie dla 26 wniosków. Były to następujące rodzaje zadań: wykonanie podjazdów, likwidacja progów, dostosowanie pomieszczeń (łazienka, korytarz, kuchnia) do potrzeb osoby mającej trudności w poruszaniu się, podłogi antypoślizgowe, zakup sprzętu agd i inne. Na podstawie zawartych umów wypłacono 96 234,00 zł, z czego:

- na likwidację barier architektonicznych zawarto 10 umów na kwotę 61 422,00 zł.
- na likwidację barier w komunikowaniu się zawarto 6 umów na kwotę 8 975,00 zł,
- na likwidację barier technicznych 8 umów na kwotę 25 837,00 zł.

W związku z dużym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych w/w zadaniem wprowadzono dodatkowe procedury przyznawania dofinansowania np. wprowadzono kryterium dochodowe, uzależniono dofinansowanie od posiadanego stopnia niepełnosprawności, częstotliwości ubiegania się o dofinansowanie w latach poprzednich oraz sytuacji rodzinnej, obniżono procent dofinansowania z 80% na 70% w przypadku barier architektonicznych i na 60% w przypadku barier w komunikowaniu się i technicznych oraz inne. Mimo zaostżenia kryteriów już w II kwartale 2010 roku wnioski które wpłynęły do Centrum rozpatrywane były negatywnie z powodu niewystarczających środków finansowych.

5. Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie powiatu tomaszowskiego w okresie sprawozdawczym funkcjonowały 3 warsztaty terapii zajęciowej:

- 1) Warsztat Terapii Zajęciowej w Tomaszowie Lubelskim, prowadzone przez PSOUU Koło w Tomaszowie Lubelskim. W 2010 roku terapią w tej placówce objętych było 35 uczestników. Całkowity koszt funkcjonowania z uwzględnieniem wszystkich źródeł dofinansowania wyniósł 575 400,00 zł., w tym ze środków PFRON na

działalność Warsztatu przeznaczono kwotę 517 860,00 zł., tj. 90% rocznego kosztu utrzymania WTZ oraz 57 540,00 zł., czyli 10% kosztów funkcjonowania pochodziło ze środków własnych powiatu.

- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Muratynie, prowadzony przez samorząd gminy Łaszczów. W 2010 roku placówka liczyła 40 uczestników. Dofinansowanie działalności WTZ wyniosło ogółem 657 600,00 zł, z czego 591 840,00 zł. (90%) pochodziło ze środków PFRON, a kwota 65 760,00 zł (10%) ze środków własnych powiatu.
- 3) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grabowicy, prowadzone przez samorząd gminy Susiec dla 30 uczestników. Całkowity koszt działalności Warsztatów z uwzględnieniem wszystkich źródeł dofinansowania wyniósł w 2010 roku 493 200,00 zł, w tym ze środków PFRON (90%) 443 880,00 zł, a ze środków własnych powiatu (10%) 49 320,00 zł.

6. Podejmowanie innych działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności

W Centrum prowadzone jest specjalistyczne doradztwo prowadzone przez doradcę do spraw osób niepełnosprawnych. Doradca w ramach prowadzonej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych udzielał wsparcia mieszkańcom powiatu tomaszowskiego zarówno w zakresie rehabilitacji społecznej jak również zawodowej. Pomoc osobom niepełnosprawnym dotyczyła wspierania, poradnictwa i stałej obsługi osób niepełnosprawnych z powiatu tomaszowskiego ze szczególnym uwzględnieniem uczestników projektu systemowego, realizowanego w 2010 roku. Głównym zadaniem było upowszechnianie instrumentów aktywnej integracji oraz świadczenie pracy socjalnej wobec uczestników projektu. Podejmowane działania i świadczona praca miały charakter zindywidualizowany i adresowane były do konkretnych osób niepełnosprawnych. W miarę potrzeb była prowadzona także praca socjalna w środowisku, której celem była pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych.

Osoby niepełnosprawne mogły uzyskać wsparcie emocjonalne, dzięki któremu lepiej mogły radzić sobie z przeżyciami emocjonalnymi, zaspokajaniem potrzeb bezpieczeństwa i przynależności, uwalnianiem się od napięć i negatywnych myśli. Jednocześnie udzielane było wsparcie informacyjne, przekazywanie wiadomości o ulgach i uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym, obowiązujących procedurach i możliwościach uzyskania wsparcia finansowego ze środków PFRON w zakupie m. in. przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, uzyskania dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, możliwościach i formach uzyskania wsparcia ze strony PUP w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Istotnym elementem działań na rzecz osób niepełnosprawnych była współpraca z Lubelskim Oddziałem PFRON w realizacji programów na rzecz poprawy życia osób niepełnosprawnych. Informacje dotyczyły następujących programów:

- „Pegaz 2003- program pomocy w zakupie sprzętu komputerowego oraz pomocy w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym”,
- „Komputer dla Homera 2003- program pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania umożliwiającego rehabilitację zawodową i społeczną osób niewidomych i niewidzących”,
- „Student- kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”.

Osoby niepełnosprawne oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych informowane były o terminach realizacji programów oraz obowiązujących wytycznych, rozprawdzano wśród osób niepełnosprawnych druki wniosków, które następnie składane były w Oddziale Lubelskim PFRON.

Spośród organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych w 2010 roku najściślej współpracowano ze:

- a) Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych Narządu Ruchu „Promyk” w Tomaszowie Lubelskim,
- b) Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim,
- c) Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń” w Muratynie,
- d) Stowarzyszeniem „Czajnia”,
- e) Stowarzyszeniem „Zorza” w Tyszowcach,
- f) Stowarzyszeniem „Bądźmy Razem” w Suścu,
- g) Polskim Związkiem Niewidomych Koło Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim,
- h) Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim,
- i) Polskim Stowarzyszeniem Diabetyków Koło w Tomaszowie Lubelskim,
- j) Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie i Osobom Niepełnosprawnym w Jarczowie,
- k) Stowarzyszeniem „Zielony Domek”,
- l) Stowarzyszeniem „Niwa”,
- m) Lubelskim Uniwersytetem III Wieku Filia w Tomaszowie Lubelskim,
- n) Międzynarodowym Stowarzyszeniem Dzieci i Młodzieży „Uśmiech Życia”,
- o) Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski „Samarytanin”.

Współpraca polegała na wymianie informacji, pomocy w organizacji imprez i różnych przedsięwzięć, wspólnym działaniu integracyjnym, dofinansowywaniu do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, wsparciu działalności WTZ, a także włączaniu przedstawicieli organizacji w szkolenia i konferencje organizowane przez Centrum.

Centrum nawiązało także współpracę z ZUS w Tomaszowie Lubelskim w zakresie przekazywania informacji o możliwościach udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym. W ramach tej współpracy specjaliści z Centrum uczestniczyli w „Dniu Seniora”, podczas którego udzielano informacji o prawach i uprawnieniach.

Centrum współpracowało z poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w zakresie diagnozowania stanu wiedzy o dostępnych formach wsparcia na terenie powiatu tomaszowskiego oraz przekazywało informacje kompetencjach Poradni i możliwości uzyskania wsparcia.

W 2010 roku Centrum opiniowało także różnorodne przedsięwzięcia, wystąpienia oraz projekty na realizację zadań w obszarze polityki społecznej, na które organizacje pozarządowe ubiegały się o przyznanie środków zewnętrznych.

W ramach współpracy z oddziałem Lubelskim PFRON w Lublinie w zakresie realizowania przez Fundusz programów na rzecz poprawy życia osób niepełnosprawnych, pracownicy przekazywali zainteresowanym osobom niepełnosprawnym druki wniosków oraz informowali o realizacji i zasadach tych programów.

7. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Tomaszowie Lubelskim działa na podstawie art.44b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123,poz. 776, z póź. zm.). Skład Rady został przyjęty Zarządzeniem Starosty Tomaszowskiego nr 24/07 z dnia 10 października 2007roku. W roku 2009 Zarządzeniem Starosty Tomaszowskiego Nr 13/09 z dnia 09 czerwca 2009 roku skład Rady został zmieniony na stanowisku członka. Kadencja Rady upływa w 2011 roku.

W skład Rady wchodzi:

1. Pani Stanisława Raczkiewicz – Przewodnicząca
2. Pani Mariola Ciupa - Wiceprzewodnicząca
3. Pani Anna Żmuda - Sekretarz

Członkowie Rady:

1. Izabela Bielawska – członek
2. Jan Konopielko - członek

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych jest organem konsultacyjno – doradczym Starosty. Do zakresu działania Rady należy:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji ich praw,
- opiniowanie programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ocena realizacji programu,
- opiniowanie uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Tomaszowskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W okresie Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych sprawozdawczym 2010r. prowadziła działania o charakterze inicjatywnym oraz konsultacyjno - opiniodawczym. Członkowie Rady obradowali podczas 3 posiedzeń, które poświęcone były przede wszystkim zaopiniowaniu projektów uchwał Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Posiedzenia Rady odbyły się w następujących terminach: 19.02.2010r., 29.03.2010r., 20.12.2010r.

V. WSPÓŁPRACA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Centrum stale współpracuje z instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta polegała głównie na:

- zbieraniu i przekazywaniu informacji dotyczących zadań wynikających ze Strategii i Programów,
- wystawianiu opinii dotyczących projektów składanych przez organizacje pozarządowe,
- wystawianiu referencji dotyczących działalności organizacji pozarządowych.
- przekazywaniu informacji nt. konkursów ogłaszanych przez EFS, PFRON, MRR, MPiPS,
- gromadzeniu informacji o działalności organizacji pozarządowych w sferze pomocy społecznej i tworzenia bazy teleadresowej tych organizacji.

W 2010 roku zlecono w drodze otwartego konkursu prowadzenie Ośrodka Wsparcia w Tomaszowie Lubelskim dla osób z zaburzeniami psychicznymi Polskiemu Stowarzyszeniu Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelski.

Przedstawiciele Centrum aktywnie uczestniczyli w różnorodnych spotkaniach informacyjnych, integracyjnych i kulturalnych organizowanych przez organizacje, m.in. obchody „Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie”, „Dniu Białej Laski”, „Dniu Seniora”, „Inauguracji Roku Akademickiego Uniwersytetu III Wieku”, „Dniach Promocji Zdrowia”, ‘Forum Kobiet Aktywnych’ i in.

VI. WDRAŻANIE PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z EFS

W 2010 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim w dalszym ciągu realizowało projekt systemowy p.n. „Aktywność szansą rozwoju” w ramach Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.2: Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt systemowy realizowany jest na podstawie Umowy ramowej z dnia 30 lipca 2008 roku nr POKL.07.01.02-06-011/08-00 zawartej pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie a Centrum. Kwota alokacji na projekt w 2010 roku wyniosła **1 093 756,27** zł z czego 114 844,44 zł to wkład własny Centrum.

Cel nadrzędny projektu w 2010 roku to: Integracja społeczno-zawodowa i stworzenie warunków do podejmowania aktywności zawodowej klientów Centrum oraz ich otoczenia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin poszukujących wsparcia.

W 2010 roku projekt zakładał objęcie wsparciem 186 beneficjentów. Wszyscy uczestnicy projektu łącznie musieli spełnić 3 kryteria: zamieszkiwanie na terenie powiatu tomaszowskiego, wiek aktywności zawodowej (15-64 lata), korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej. Do projektu kwalifikowane były zarówno osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo jak i zatrudnione.

Grupy docelowe: beneficjenci objęci byli wsparciem w ramach indywidualnego wsparcia osób niepełnosprawnych oraz Programów Aktywności Lokalnej (PAL), których było 7:

1. Indywidualne wsparcie - 60 osób niepełnosprawnych.
2. PAL „Amazonki” - skierowany do 10 osób, kobiet po mastektomii i kobiet borykających się z problemem raka piersi.

3. PAL "Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia" – skierowany do 15 osób, klientek Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Tyszowcach, będących ofiarami przemocy w rodzinie.
4. PAL „Dom Pomocy Społecznej” - skierowany do 20 osób niepełnosprawnych, w wieku aktywności zawodowej zamieszkujących w Domu Pomocy Społecznej w Tyszowcach.
5. PAL „Młodzież” — skierowany do 30 osób, uczniów ostatnich klas szkół średnich powiatu tomaszowskiego zagrożonych wykluczeniem terytorialnym.
6. PAL „Młodzież wiejska” – skierowany do 20 osób, młodzieży (15+) z terenów wiejskich - uczniów szkoły średniej w Lubyczy Królewskiej będących w trudnej sytuacji materialnej.
7. PAL „Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy” – skierowany do 15 osób w wieku 15-25lat, będących uczniami Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tomaszowie Lubelskim.
8. PAL „Młodzież ucząca się” – skierowany do 16 osób młodych (15+), będących wychowankami rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo -wychowawczych, klientów Centrum pobierających świadczenia na kontynuowanie nauki.

Zastosowane formy wsparcia :

1. PAL „Amazonki”
 - Wyjazd integracyjno – rehabilitacyjny do Krynicy Zdrój
 - Kurs kucharz – cukiernik
 - Kurs języka angielskiego
 - Kursy zawodowe
 - Zakup strojów kąpielowych i gorsetów ortopedycznych
 - Poprawa wizerunku: karnety do fryzjera oraz kosmetyczki
 - Grypa wsparcia
 - Spotkanie integracyjne dla mieszkańców powiatu dotkniętych chorobą nowotworową pt. „Zwyciężyć chorobę nowotworową piersi – razem aktywnie dla zdrowia”
2. PAL „DPS”
 - Pobyt integracyjno – rehabilitacyjny w Polańczyku
 - Szkolenie z podstaw obsługi komputera
 - Doradztwo zawodowe
 - Warsztaty z zakresu profilaktyki zdrowotnej
 - Impreza integracyjna
3. PAL „SOW”
 - Wyjazd integracyjno – szkoleniowy do Nadrzecza
 - Warsztaty z umiejętności i kompetencji społecznych
 - Wsparcie psychologiczne
 - Grupy wsparcia
 - Zajęcia edukacyjno – terapeutyczne dla dzieci beneficjentek
 - Doradztwo zawodowe

- Szkolenia zawodowe: kucharz, florystyka, fryzjerstwo, obsługa komputera
 - Kurs prawo jazdy kat. B
 - Poprawa wizerunku
4. PAL „SOSW”
- Wyjazd kulturalno – integracyjny do Lublina
 - Basen i gimnastyka rehabilitacyjna
 - Hipoterapia i aktywna rehabilitacja
 - Organizacja czasu wolnego
 - Kursy zawodowe: komputerowy, kulinarny
 - Kurs prawa jazdy kat. B
 - Trening zachowań społecznych
 - Zajęcia z profilaktyki zdrowotnej
 - Warsztaty z kształtowania umiejętności społecznych i poruszania się na rynku pracy
5. PAL „Młodzież wiejska”
- Kursy zawodowe
 - Kurs prawa jazdy kat. B, B+E, C+E, T
 - Doradztwo zawodowe
 - Wyjazd integracyjno – kulturalny Bolesytraszyce – Przemysł – Krasiczyn
 - Trening kompetencji i umiejętności społecznych
 - Wycieczka Warszawa – Żelazowa Wola
 - Wyjazd kulturalny do Lublina: spektakl, Zamek Lubelski
 - Zakup pomocy naukowych
6. Działania PAL „Młodzież”
- Spotkanie szkoleniowo –integracyjne
 - Doradztwo zawodowe
 - Kursy zawodowe: fryzjerski, kosmetyczny, pracownik ochrony, wózek widłowy
 - Kurs prawa jazdy kat. B
 - Wyjazd integracyjno - kulturalny do Sandomierza i Łodzi
 - Kursy maturalne
 - Trening kompetencji i umiejętności społecznych
 - Organizacja czasu wolnego
 - Poprawa wizerunku
 - Zakup pomocy naukowych
7. PAL „Młodzież ucząca się”
- Wyjazd integracyjno – szkoleniowy do Lublina
 - Warsztaty z komunikacji interpersonalnej
 - Wyjazd kulturalny do Zamościa
 - Organizacja czasu wolnego: kulig

- Zakup pomocy naukowych
- 8. Indywidualne Wsparcie Osób Niepełnosprawnych:
 - Wyjazd rehabilitacyjno – integracyjny do Zakopanego oraz Jarosławca
 - Doradca zawodowy
 - Kursy zawodowe: obsługi komputera, fotograficzny, kucharz cukiernik, florystyka, masażu, wykończania wnętrz, grafiki komputerowej, maklerski, wózka widłowego
 - Kurs językowy
 - Kurs prawa jazdy kat B
 - Wsparcie psychologiczne
 - Rehabilitacja w warunkach domowych

Efekty realizacji projektu:

- 156 osób nabyło nowe bądź podniosło swoje kwalifikacje,
- 59 osób ukończyło kurs prawo jazdy kat. B, B+E, C+E, T,
- 35 osób uczestniczyło w kursach językowych,
- 144 osoby uczestniczyło w grupach wsparcia,
- 104 osoby uzyskało wsparcie psychologiczne i uczestniczyło w warsztatach kompetencji społecznych,
- 35 osób uczestniczyło w kursach maturalnych,
- 107 osób otrzymało wsparcie w postaci doradztwa zawodowego,
- 308 osób uczestniczyło w wyjazdach rehabilitacyjnych, szkoleniowych, integracyjnych oraz kulturalnych,
- 41 osób skorzystało z rehabilitacji domowej oraz gimnastyki korekcyjnej,
- 80 osób uczestniczyło w warsztatach z pełnienia ról społecznych, rozwiązywania problemów i konfliktów rodzinnych oraz profilaktyki zdrowotnej,
- 100 osobom zakupiono pomoce naukowe oraz rzeczowe,
- 55 osobom udzielono wsparcia w ramach poprawy wizerunku,
- 67 osób wzięło udział w spotkaniach integracyjnych,
- 66 osób wzięło udział w zajęciach z zakresu organizacji czasu wolnego,
- Zainicjowano powstanie w powiecie Klubu Amazonek,
- Dopuszono jednostki uczestniczące w realizacji projektu w sprzęt komputerowy, wyposażenie, materiały biurowe,
- Wzmocniono potencjał kadrowy Centrum w doradcę do spraw osób niepełnosprawnych oraz koordynatora Projektu,
- Wzmocniono potencjału Centrum w zakresie upowszechnienia aktywnej integracji i pracy socjalnej,
- Nastąpił rozwój osobisty i zawodowy pracowników Centrum.

VII. OKREŚLENIE POTRZEB POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE NA 2011 ROK

Zgodnie z art.112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm./ kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie ze zdiagnozowanymi na terenie powiatu tomaszowskiego potrzebami wskazane byłoby zainicjowanie lub kontynuowanie następujących działań:

1. Wymiana windy dostosowanej do przewozu osób niepełnosprawnych w budynku Domu Pomocy Społecznej w Tyszowcach ze względu na zużycie istniejącego urządzenia.
2. Doposażenie powiatowych jednostek pomocy społecznej w niezbędny sprzęt i nowoczesne technologie.
3. Podnoszenie kwalifikacji pracowników jednostek pomocy społecznej.
4. Zapewnienie superwizji.
5. Zwiększenie zatrudnienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim o psychologa.
6. Wspieranie tworzenia w gminach zespołów interdyscyplinarnych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz świadczenia adekwatnej pomocy dziecku krzywdzonemu i rodzinie w kryzysie.
7. Kontynuowanie działań związanych z przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu poprzez zastosowanie form aktywnej integracji.
8. Dążenie do rozwoju zawodowych oraz niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.
9. Podjęcie działań w celu utworzenia dwóch czternastoosobowych całodobowych placówek opiekuńczo- wychowawczych.
10. Zapewnienie dostępu do terapii rodzinnej na terenie powiatu.
11. Dążenie do pozyskania specjalistów w zakresie terapii długoterminowej.
12. Dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego.
13. Rozszerzenie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminach.
14. Dążenie do ułatwienia dostępu do opieki psychiatrycznej dla dzieci i dorosłych.
15. Inicjowanie powstawania grup wsparcia dla osób niepełnosprawnych, rodzin zastępczych, rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach i in.
16. Inicjowanie powstawania klubów dla osób zaburzeniami psychicznymi.
17. Tworzenie oparcia społecznego dla osób w podeszłym wieku.
18. Poszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi.
19. Rozwój mieszkalnictwa chronionego.
20. Inicjowanie tworzenia klubów integracji społecznej i spółdzielni socjalnych.

Sporządził:

Renata Komadowska